Referències del *Quadern d'activitats per a la reunió Vida cristiana i predicació*

5-11 DE JULIOL

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 11, 12

«Com vol Jehovà que l'adorem?»

(Deuteronomi 11:13) I s'esdevindrà, si escolteu diligentment els meus manaments que jo us mano avui, d'estimar Jahveh, el vostre Déu, i de servir-lo amb tot el vostre cor i amb tota la vostra ànima,

***it*-2 p. 97 § 6**
Ànima

Servir amb tota l'ànima. Com s'ha explicat, la paraula *ànima* significa bàsicament la persona completa. Ara bé, alguns textos ens animen a buscar, estimar i servir Déu amb tot el nostre cor i amb tota la nostra ànima (Dt 4:29; 11:13, 18). A més, Deuteronomi 6:5 diu: «Estimaràs Jahveh, el teu Déu, amb tot el teu cor, i amb tota la teva ànima, i amb tota la teva força». Jesús va dir que el nostre servei ha de ser de tota ànima i amb totes les nostres forces, i va afegir amb tota la nostra ment (Mc 12:30; Lc 10:27). Si l'ànima ja fa referència a la persona completa, la pregunta que sorgeix és: per què es mencionen aquests altres aspectes junt amb l'ànima? El següent exemple n'explica un possible significat: una persona es pot vendre a si mateixa (la seva ànima) com a esclava, i aleshores es converteix en la possessió del seu amo i propietari. Tot i així, aquesta persona podria no servir el seu amo de tot cor, és a dir, amb tota la motivació i desig d'agradar-lo. En aquest cas, no faria servir totes les seves forces ni tota la seva capacitat mental a favor dels interessos del seu amo (compara-ho amb Ef 6:5; Col 3:22). Per tant, sembla que es mencionen aquests altres aspectes per destacar-los. D'aquesta manera, els tindrem en compte en el nostre servei a Déu, a qui pertanyem, i al seu Fill, qui va donar la seva vida com a rescat per comprar-nos. Servir Déu amb tota l'ànima inclou la persona completa, sense ometre cap part del cos, ni cap capacitat, ni cap funció, ni cap desig (compara-ho amb Mt 5: 28-30; Lc 21:34-36; Ef 6:6-9; Flp 3:19; Col 3:23, 24).

(Deuteronomi 12:2, 3) Destruireu totalment tots els llocs on les nacions que aneu a expulsar han servit els seus déus, sobre les muntanyes altes, i sobre els turons, i sota tot arbre verd; **3** i enderrocareu els seus altars, i enrunareu els seus monuments, i calareu foc als seus arbres sagrats, i esmicolareu les escultures dels seus déus i destruireu llur nom d'aquell lloc.

(Deuteronomi 12:11-14) llavors s'esdevindrà que, al lloc que Jahveh el vostre Déu elegeixi per fer-hi habitar el seu Nom, allà portareu tot el que jo us mano: els vostres holocaustos i els vostres sacrificis, els vostres delmes i l'ofrena elevada de la vostra mà, i tots els vostres vots escollits que vosaltres heu promès a Jahveh. **12** I us alegrareu davant Jahveh, el vostre Déu, vosaltres, i els vostres fills, i les vostres filles, i els vostres servents i les vostres serventes, i el levita que hi ha dins els vostres portals, essent que no té porció ni heretat amb vosaltres. **13** Guarda't d'oferir els teus holocaustos

en qualsevol lloc que vegis: [14] només en el lloc que Jahveh esculli en una de les teves tribus, allà oferiràs els teus holocaustos, i allà faràs tot el que jo et mano.

***it*-1 p. 104 § 5**
Altar

Jehovà va manar als israelites que enderroquessin tots els altars pagans i que destruïssin les columnes sagrades i els pals sagrats habitualment construïts al seu costat (Ex 34:13; Dt 7:5, 6; 12:1-3). Mai havien d'imitar-los ni cremar al foc els seus fills com feien els cananeus (Dt 12:30, 31; 16:21). En comptes de tenir molts altars, els israelites havien de tenir *un* sol altar per adorar l'únic Déu verdader, i aquest havia d'estar ubicat al lloc que ell escollís (Dt 12:2-6, 13, 14, 27; contrasta-ho amb el fet que a Babilònia hi havia 180 altars només per a la deessa Ixtar). Al principi, Jehovà els va manar que fessin un altar de pedres sense tallar després de creuar el riu Jordà (Dt 27:4-8), i Josuè el va erigir a la muntanya d'Ebal (Js 8:30-32). Després que es repartís la terra conquerida, les tribus de Rubèn, Gad i la mitja tribu de Manassès van edificar un altar enorme al costat del Jordà. Això va provocar una crisi temporal amb les altres tribus, fins que aquestes darreres van saber que aquest altar no tenia res a veure amb l'apostasia sinó que era un recordatori de la seva fidelitat a Jehovà, el Déu verdader (Js 22:10-34).

Perles espirituals

(Deuteronomi 11:29) I s'esdevindrà, quan Jahveh, el teu Déu, t'hagi introduït a la terra on entres per posseir-la, que posaràs la benedicció sobre la muntanya de Gazirim, i la maledicció sobre la muntanya d'Ebal.

***it*-1 p. 1058 § 2**
Garizim, muntanya de

Seguint les instruccions que els va donar Moisès, les tribus d'Israel dirigides per Josuè es van reunir a les muntanyes de Garizim i d'Ebal poc després de la conquesta d'Ai. Allà, el poble va escoltar la lectura de les benediccions que rebrien si obeïen Jehovà, així com de les malediccions que patirien si el desobeïen. Les tribus de Simeó, Leví, Judà, Issacar, Josep i Benjamí es van situar davant de la muntanya de Garizim. Els levites i l'arca del pacte es van situar a la vall, i les altres sis tribus es van situar davant de la muntanya d'Ebal (Dt 11:29, 30; 27:11-13; Js 8:28-35). Pel que sembla, les tribus que estaven davant de la muntanya de Garizim van respondre a les benediccions que es van llegir en la seva direcció, mentre que les altres tribus van respondre a les maledicciones que es van llegir en direcció a la muntanya d'Ebal. Tot i que alguns han comentat que les benedicciones es van llegir en direcció a la muntanya de Garizim perquè aquesta és molt bella i fèrtil, a diferència de la muntanya d'Ebal que és rocosa i en gran part àrida, la Bíblia no menciona res al respecte. La Llei es va llegir en veu alta «davant de tota l'assemblea d'Israel, i davant de les dones i dels infants i dels estrangers que hi havia entre ells» (Js 8:35). Aquesta gran multitud podia escoltar les paraules des de les seves posicions davant de cada muntanya. És probable que un dels factors que va fer això possible fos l'excel·lent acústica de la zona (consulta *it*-1-S EBAL, MONTE).

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 11:1-12) Estimaràs, doncs, Jahveh el teu Déu, i guardaràs el

seu precepte, i els seus estatuts, i els seus judicis, i els seus manaments, tots els dies. 2 I coneixereu avui –perquè no estic parlant amb els vostres fills que no han conegut i que no han vist la correcció de Jahveh, el vostre Déu– la seva grandesa, la seva mà poderosa i el seu braç estès; 3 i els seus senyals, i les seves obres que va fer enmig d'Egipte al Faraó, rei d'Egipte, i a tota la seva terra; 4 i el que va fer a l'exèrcit d'Egipte, als seus cavalls i als seus carros, com va fer que les aigües del Mar Roig els cobrís mentre us perseguien, i Jahveh els va destruir fins avui. 5 I el que va fer per vosaltres al desert, fins que vau venir en aquest lloc; 6 i el que va fer a Datan i Abiram, fills d'Eliab, fill de Rubèn, quan la terra obrí la seva boca i els engolí a ells, i llurs cases, i llurs tendes, i tots els béns de llur propietat, enmig de tot Israel. 7 Perquè els vostres ulls han vist tota la gran obra que Jahveh ha fet. 8 Guardeu, doncs, tots els manaments que jo us mano avui, a fi que sigueu forts, i entreu i poseïu la terra a la qual esteu a punt de passar per posseir-la; 9 a fi que prolongueu els vostres dies sobre la terra que Jahveh va jurar als vostres pares que els donaria, a ells i a la seva descendència, una terra que regalima llet i mel. 10 Perquè la terra en què entres per posseir-la no és com la terra d'Egipte, de la qual heu sortit, on sembraves la teva llavor i la regaves amb el teu peu com un hort; 11 sinó que la terra on esteu a punt de passar per posseir-la és una terra de muntanyes i de valls, que beu aigua de la pluja del cel. 12 Una terra de la qual Jahveh, el teu Déu, en té cura; els ulls de Jahveh, el teu Déu, sempre són sobre ella, des del començament de l'any fins a la fi de l'any.

12-18 DE JULIOL

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 13-15

«La Llei demostrava que Jehovà té cura dels pobres»

(Deuteronomi 14:28, 29) A la fi de tres anys posaràs a part tot el delme de la teva collita d'aquell any, i el guardaràs dins els teus portals. 29 I el levita, que no té part ni possessió amb tu, i el foraster, i l'orfe, i la viuda, que són dins els teus portals, hi aniran, i menjaran i se saciaran, perquè Jahveh, el teu Déu, et beneeixi en tota l'obra que facis amb la teva mà.

***it*-1 p. 689 § 4**
Delme

Sembla que hi havia un delme addicional. Era un segon delme que cada any s'apartava per a altres propòsits que no fossin donar suport directe al sacerdoci levític, tot i que els levites també en rebien una part. Normalment, les famílies israelites n'utilitzaven i en gaudien una gran part quan es reunien a les festes nacionals. En els casos en què la distància a Jerusalem era massa gran per transportar aquest delme, els productes es podien canviar per diners. La família podia fer servir aquests diners per mantenir-se mentre era a Jerusalem i per gaudir de la reunió santa (Dt 12: 4-7, 11, 17, 18; 14:22-27). Llavors, al final de cada tercer i sisè any del cicle sabàtic de set anys, en comptes de fer-se servir aquest delme per cobrir les despeses de les reunions nacionals, es posava a part per als

levites, els estrangers, les viudes i els orfes de la comunitat local (Dt 14:28, 29; 26:12).

(Deuteronomi 15:1-3) Al final de cada set anys faràs el jubileu. **2** I aquesta serà la manera de fer el jubileu: tot creditor que ha fet un préstec el perdonarà al seu proïsme, no el reclamarà al seu proïsme, ni al seu germà, perquè s'haurà proclamat la condonació de Jahveh. **3** Podràs exigir el pagament al foraster, però la teva mà condonarà el deute que tingui amb tu el teu germà:

***it*-1 p. 148**
Any sabàtic

L'any sabàtic s'anomenava «any del jubileu», o any de l'alliberament [en hebreu, *haixemittà*] (Dt 15:9; 31:10). Durant aquell any no es cultivava la terra i, per això, aquesta gaudia d'un repòs complet o alliberament (Ex 23:11). També hi havia d'haver un descans, o alliberament, dels deutes contrets. Era una «condonació», o un alliberament, en honor de Jehovà. Tot i que altres ho veuen diferent, alguns comentaristes afirmen que, en realitat, els deutes no es cancel·laven, sinó que la persona que feia el préstec no pressionava el seu germà hebreu a pagar el deute, ja que durant aquell any l'agricultor no tindria ingressos; mentre que la persona que feia el préstec sí que podia pressionar l'estranger perquè pagués (Dt 15:1-3). Alguns rabins opinen que els deutes per préstecs de caritat per ajudar un germà pobre eren cancel·lats, mentre que els deutes contrets per negocis estaven en una categoria diferent. També diuen que, en el primer segle de la nostra era, Hil·lel va instituir un procediment mitjançant el qual la persona que feia el préstec podia anar als tribunals i, fent una declaració, assegurar el seu deute perquè no quedés anul·lat (*The Pentateuch and Haftorahs*, editat per Joseph Hertz, Londres, 1972, p. 811, 812).

(Deuteronomi 15:12-14) Quan el teu germà, un hebreu o una hebrea, es vengui a tu, i t'hagi servit sis anys, llavors al setè any el deixaràs lliure. **13** I quan el deixis lliure, no l'enviaràs buit: **14** posaràs sobre el seu coll generosament algun fruit del teu bestiar menut, i de la teva era, i del teu cup; li donaràs d'allò amb què t'ha beneït Jahveh, el teu Déu.

***it*-1 p. 831**
Esclau

Lleis que regulaven les relacions entre esclaus i amos. A Israel l'estatus d'un esclau hebreu diferia de l'estatus d'un esclau estranger, resident foraster o immigrant. L'esclau que no era hebreu no deixava de ser propietat del seu amo i podia ser transferit de pares a fills (Lv 25:44-46). Ara bé, l'esclau hebreu havia de ser alliberat el setè any de la seva esclavitud o l'any del Jubileu, el que arribés abans. Mentre era esclau, a l'hebreu se l'havia de tractar com un treballador assalariat (Ex 21:2; Lv 25:10; Dt 15:12). L'hebreu que es venia com a esclau a un resident foraster, a un membre d'una família que residia com a forastera o a un immigrant, podia ser recomprat en qualsevol moment, ja fos per ell mateix o per algú amb dret de recompra. El preu de recompra es calculava en base al número d'anys que quedaven fins a l'any del Jubileu o fins al setè any d'esclavitud (Lv 25:47-52; Dt 15:12). Quan se li concedia la llibertat a un esclau hebreu, el seu amo li havia de donar un regal per ajudar-lo a tenir un bon començament com a home lliure (Dt 15:13-15).

Si l'esclau va començar el seu servei quan ja estava casat, la seva esposa havia de marxar amb ell. Ara bé, si l'amo li havia donat una esposa (evidentment una esposa estrangera, que no tindria dret a ser alliberada el seu setè any d'esclavitud), ella i els fills que haguessin tingut junts continuarien sent propietat del seu amo. En aquest cas, l'esclau hebreu podia optar per continuar amb el seu amo. Aquest li foradaria l'orella amb un punxó per indicar que continuaria com a esclau fins a temps indefinit (Ex 21:2-6; Dt 15: 16, 17).

Perles espirituals

(Deuteronomi 14:21) No menjareu cap animal mort de mort natural. El podràs donar al foraster que és dins dels teus portals, i en pot menjar, o pots vendre'l a l'estranger; perquè tu ets un poble sant per a Jahveh, el teu Déu. No couràs el cabridet amb la llet de la seva mare.

***w06* 1/4 p. 31**
Preguntes dels lectors

Què aprenem de la següent prohibició que trobem a Èxode 23:19: «No couràs un cabridet amb la llet de la seva mare»?
Aquesta directriu de la Llei mosaica, que apareix tres vegades a la Bíblia, ens pot ajudar a valorar el sentit de propietat de Jehovà, la seva compassió i la seva tendresa. També destaca que Jehovà detesta l'adoració falsa (Èxode 34:26; Deuteronomi 14:21).

Bullir un cabridet o un altre animal amb la llet de la seva mare aniria contra la manera natural que té Jehovà d'organitzar les coses. Déu va donar la llet materna per alimentar el cabridet i ajudar-lo a créixer. Segons un erudit, cuinar el cabridet amb la llet de la seva pròpia mare, demostraria «menyspreu per la relació que Déu ha establert i santificat entre pares i fills».

A més, alguns afirmen que bullir un cabridet amb la llet de la seva mare formava part d'un ritual pagà per fer ploure. Si això fos cert, aquesta prohibició hauria protegit els israelites de les pràctiques religioses despietades i sense sentit de les nacions veïnes. La Llei mosaica prohibia específicament que els israelites seguissin els costums d'aquestes nacions (Levític 20:23).

Per últim, en aquest manament en concret podem veure la tendra compassió de Jehovà. De fet, la Llei contenia altres manaments similars que condemnaven la crueltat contra els animals i els protegien d'accions contràries a l'ordre natural de les coses. Per exemple, la Llei prohibia coses com sacrificar un animalet que no hagués estat amb la seva mare un mínim de set dies, matar un animal i les seves cries el mateix dia, i agafar d'un niu la mare juntament amb els seus ous o les seves cries (Levític 22:27, 28; Deuteronomi 22:6, 7).

És evident, doncs, que la Llei era molt més que un conjunt complex de manaments i prohibicions. Per damunt de tot, els seus principis ens ajuden a cultivar una elevada sensibilitat moral que reflecteix les meravelloses qualitats de Jehovà (Salm 19:7-11).

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 13:1-18) Quan un profeta o un somniador de somnis s'aixequi enmig teu, i et doni un senyal o un prodigi, **2** i el senyal o el prodigi del qual t'ha parlat es realitzi, i digui: Anem darrere d'altres déus, que tu no has conegut, i servim-los; **3** no escoltaràs les paraules d'aquest profeta o d'aquest somniador

de somnis, perquè Jahveh, el teu Déu, us prova per saber si estimeu Jahveh, el vostre Déu, amb tot el vostre cor i amb tota la vostra ànima. 4 Caminareu darrere Jahveh, el vostre Déu, i el temereu, i guardareu els seus manaments, i escoltareu la seva veu, i el servireu, i us adherireu a ell. 5 I aquell profeta o aquell somniador de somnis serà fet morir, perquè ha proclamat apostasia contra Jahveh, el vostre Déu, que us va fer sortir de la terra d'Egipte, i et va redimir de la casa de servitud, per fer-te apartar del camí en què Jahveh, el teu Déu, t'ha manat de caminar. I trauràs el mal d'enmig teu. 6 Quan el teu germà, fill de la teva mare, o el teu fill o la teva filla, o la dona del teu si, o el teu amic que és com la teva pròpia ànima, t'inciti d'amagat, dient: Anem i servim altres déus que tu no coneixes, ni tu ni els teus pares, 7 els déus de les nacions que són al teu voltant, que hi ha a prop o lluny, d'un cap de la terra a l'altre cap de la terra; 8 no hi consentiràs ni l'escoltaràs, ni el teu ull s'apiadarà d'ell, ni el compadiràs, ni l'encobriràs, 9 sinó que el mataràs: la teva mà serà la primera contra ell per fer-lo morir, i després la mà de tot el poble; 10 i l'apedregaràs i morirà, perquè ha intentat apartar-te de Jahveh, el teu Déu, que t'ha fet sortir de la terra d'Egipte, de la casa de servitud. 11 I tot Israel ho escoltarà, i tindrà por, i no tornaran a fer una cosa malvada com aquesta enmig teu. 12 Quan escoltis, referent a una de les teves ciutats que Jahveh, el teu Déu, et dóna perquè hi habitis, que hom diu: 13 Han sortit homes d'enmig teu, fills de Belial, que han apartat els habitants de la seva ciutat, dient: Anem i servim uns altres déus, que vosaltres no coneixeu; 14 llavors cercaràs, i indagaràs, i preguntaràs diligentment i, heus aquí, si és veritat, i es confirma el fet que s'ha fet aquesta abominació enmig teu, 15 mataràs a tall d'espasa els habitants d'aquella ciutat, consagrant-la en anatema amb tot el que hi hagi, i mataràs el seu bestiar a tall d'espasa. 16 I aplegaràs totes les seves despulles al mig de la seva plaça, i calaràs foc a la ciutat, amb tot el seu espoli, tot sencer, davant de Jahveh, el teu Déu; i serà un munt de runes per sempre, i no serà reconstruïda mai més. 17 I no s'agafarà a la teva mà res del que haurà estat consagrat en anatema, a fi que Jahveh es faci enrere de la seva ira encesa i et faci misericòrdia, i es compadeixi de tu, i et multipliqui, com ho va jurar als teus pares. 18 Quan obeeixis la veu de Jahveh, el teu Déu, per guardar tots els seus manaments que jo et prescric avui, perquè facis el que és recte als ulls de Jahveh, el teu Déu.

VIDA CRISTIANA

«No us preocupeu mai»

(Job 34:19) Encara menys aquell que no fa accepció de persona pels prínceps, i no fa cap distinció entre el ric i el pobre. Perquè tots ells són l'obra de les seves mans.

(Proverbis 14:23) En tot esforç hi ha un profit: però el xerrar dels llavis només porta necessitat.

(Proverbis 20:1) El vi és un burleta, la beguda forta és esvalotadora: i tot el qui es desviï en això no és savi.

(Salm 9:18) Perquè el desvalgut no serà oblidat perpètuament: l'esperança dels pobres no es perdrà per sempre.

(Isaïes 65:21-23) I construiran cases i les habitaran, i plantaran vinyes, i menjaran el seu fruit. **22** No construiran i un altre habitarà, no plantaran i un altre menjarà: perquè com els dies d'un arbre seran els dies del meu poble, i els meus escollits gaudiran de l'obra de les seves mans. **23** No treballaran debades, i no infantaran per a la destrucció: perquè ells són la llavor dels beneïts de Jahveh, i els seus descendents amb ells.

(Isaïes 30:15) Perquè així diu el Senyor Jahveh, el Sant d'Israel: En el recés i el repòs sereu salvats, en la quietud i en la confiança serà la vostra força. Però no heu volgut,

19-25 DE JULIOL

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 16-18

«Principis per jutjar amb justícia»

(Deuteronomi 16:18, 19) Establiràs, per a cada tribu, jutges i funcionaris en totes les ciutats que Jahveh, el teu Déu, t'hagi donat; i ells jutjaran el poble amb judici just. **19** No pervertiràs el dret, i no faràs accepció de persones, i no acceptaràs cap suborn, perquè el suborn cega els ulls dels savis i corromp les paraules dels justos.

***it*-1 p. 454 § 2**
Ceguera

L'alteració de la justícia mitjançant la corrupció judicial se simbolitzava amb la ceguera. La Llei donava moltes advertències respecte als suborns, regals o prejudicis, ja que aquestes coses poden cegar un jutge i impedir que administri la justícia amb imparcialitat. «El suborn cega els que hi veuen clar» (Ex 23:8). «El suborn cega els ulls dels savis» (Dt 16:19). Independentment de la rectitud i discerniment d'un jutge, aquest es pot veure afectat, encara que sigui de manera inconscient, per un regal d'algú implicat en el cas. La Llei de Déu ensenya que no només un regal pot cegar, sinó que també ho poden fer els sentiments, ja que diu: «No fareu injustícia en el judici; no perdonaràs el pobre ni afavoriràs el poderós» (Lv 19:15). Per tant, el sentimentalisme o el fet de voler quedar bé davant la gent podia fer que un jutge no dictés sentència contra algú ric pel simple fet que fos ric (Ex 23:2, 3).

(Deuteronomi 17:4-6) i t'ho diuen, i n'escoltes parlar, i te n'informes acuradament i, heus aquí, és veritat, es confirma el fet que s'ha comès aquesta abominació a Israel, **5** llavors faràs sortir aquell home o aquella dona que han comès aquesta cosa malvada als portals de la ciutat, i apedregareu aquell home o aquella dona, i moriran. **6** Per boca de dos testimonis, o tres testimonis, serà fet morir el qui ha estat condemnat a mort; no serà condemnat a mort per boca d'un sol testimoni.

***it*-2 p. 507**
Número

Dos. El número dos apareix sovint en un context legal. El fet que dos testimonis coincideixin en la seva explicació dels fets afegeix força a la seva declaració. Es necessitaven dos testimonis, o fins i tot tres, per establir un assumpte davant dels jutges.

Aquest mateix principi també se segueix a la congregació cristiana (Dt 17:6; 19:15; Mt 18:16; 2Co 13:1; 1Tm 5:19; He 10:28). Déu es va adherir a aquest principi quan va presentar el seu Fill a la gent com a Salvador de la humanitat. Jesús mateix va dir: «A la vostra Llei hi ha escrit: "El testimoni de dues persones és vàlid". Jo dono testimoni de mi mateix, i el Pare que m'ha enviat també dóna testimoni de mi» (Jn 8:17, 18).

(Deuteronomi 17:8, 9) Quan un fet et sigui massa difícil de jutjar, entre sang i sang, entre plet i plet, i entre ferida i ferida, assumptes de controvèrsies dins dels teus portals, llavors t'alçaràs i pujaràs al lloc que Jahveh, el teu Déu, haurà escollit, **9** i aniràs als sacerdots, als levites, i al jutge que hi hagi en aquells dies; i consultaràs i et faran conèixer la sentència del judici.

***it*-2 p. 892 § 4**
Sacerdot

Els sacerdots eren principalment els que tenien el privilegi d'ensenyar la llei de Déu, i tenien un paper molt important en el poder judicial d'Israel. Els sacerdots ajudaven els jutges a les ciutats on estaven assignats, i també col·laboraven amb ells en els casos especialment complicats que anaven més enllà de la competència dels tribunals locals (Dt 17:8, 9). A més, tant ells com els ancians havien d'estar disponibles pels casos d'assassinats sense resoldre, per assegurar-se que s'havia seguit el procediment correcte per tal d'eliminar la culpa de sang de la ciutat (Dt 21:1, 2, 5). Si un marit gelós acusava la seva esposa de cometre adulteri en secret, l'havia de portar al santuari on el sacerdot duria a terme la cerimònia prescrita per apel·lar al coneixement de Jehovà respecte la innocència o culpabilitat de la dona perquè Ell jutgés directament (Nm 5:11-31). En tots els casos, s'havien de respectar les sentències dictades pels sacerdots o els jutges nomenats; la falta de respecte o desobediència deliberades es castigaven amb pena de mort (Nm 15:30; Dt 17:10-13).

Perles espirituals

(Deuteronomi 17:7) La mà dels testimonis serà la primera contra ell per fer-lo morir, i després la mà de tot el poble; així trauràs el mal d'enmig teu.

***it*-1 p. 900**
Expulsió

Sota la Llei, per castigar una persona amb pena de mort, els fets havien de quedar demostrats per almenys dos testimonis (Dt 19:15). Aquests testimonis havien de ser els primers a apedregar el culpable (Dt 17:7). Això demostraria el seu zel per la llei de Déu i la puresa de la congregació d'Israel. També tindria un efecte dissuasiu davant els testimonis falsos, precipitats o negligents.

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 16:9-22) Comptaràs set setmanes per a tu, d'ençà que la falç comenci a segar el blat, començaràs a comptar set setmanes, **10** i celebraràs la festa de les Setmanes per a Jahveh, el teu Déu, i faràs una ofrena voluntària, segons la generositat de la teva mà, segons com Jahveh t'hagi beneït. **11** I t'alegraràs davant de Jahveh, el teu Déu, tu, i el teu fill, i la teva filla, i el teu servent, i la teva serventa, i el levita que viu dins dels teus portals,

i el foraster, i l'orfe, i la viuda que hi ha enmig teu, en el lloc que Jahveh, el teu Déu, haurà escollit per fer-hi habitar el seu Nom. 12 I recordaràs que vas ser esclau a Egipte, i guardaràs i compliràs aquests estatuts. 13 Set dies celebraràs la festa de les Cabanes, quan hauràs collit el fruit de la teva era i del teu cup. 14 I t'alegraràs en la teva festa, tu, i el teu fill, i la teva filla, i el teu servent, i la teva serventa, i el levita, i el foraster, i l'orfe, i la viuda que hi ha dins dels teus portals. 15 Set dies celebraràs una festa solemne per a Jahveh, el teu Déu, en el lloc que Jahveh haurà escollit: perquè Jahveh, el teu Déu, et beneirà en tota la teva collita i en tota la feina de les teves mans, i estaràs ple de goig. 16 Tres vegades l'any, tot home teu es presentarà davant Jahveh, el teu Déu, en el lloc que haurà escollit: a la festa dels Àzims, i a la festa de les Setmanes, i a la festa de les Cabanes. I no es presentaran buits davant Jahveh; 17 cadascú vindrà amb el seu present a la mà, segons la benedicció que Jahveh, el teu Déu, t'hagi donat. 18 Establiràs, per a cada tribu, jutges i funcionaris en totes les ciutats que Jahveh, el teu Déu, t'hagi donat; i ells jutjaran el poble amb judici just. 19 No pervertiràs el dret, i no faràs accepció de persones, i no acceptaràs cap suborn, perquè el suborn cega els ulls dels savis i corromp les paraules dels justos. 20 La justícia, només la justícia seguiràs, a fi que visquis i posseeixis la terra que Jahveh, elteu Déu, et dóna. 21 No plantaràs per a tu cap arbre sagrat vora l'altar de Jahveh, el teu Déu, que et faràs. 22 I no aixecaràs per a tu cap monument, cosa que Jahveh, el teu Déu, odia.

26 DE JULIOL-1 D'AGOST

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 19-21

«La vida és preciosa per a Jehovà»

(Deuteronomi 19:2, 3) et separaràs tres ciutats enmig de la teva terra que Jahveh, el teu Déu, et dóna per posseir-la. 3 Et prepararàs el camí, i partiràs en tres parts el territori de la teva terra, que Jahveh el teu Déu et dóna en heretatge, a fi que tot homicida hi pugui fugir.

***w17.11* p. 14 § 4**
Imita la justícia i la misericòrdia de Jehovà

4 Les sis ciutats de refugi eren de fàcil accés. Jehovà va manar als israelites que distribuïssin equitativament aquestes ciutats als dos costats del riu Jordà. Així qualsevol fugitiu podia trobar refugi de manera fàcil i ràpida (Nom. 35:11-14). Els camins que duien a aquelles ciutats s'havien de mantenir en bon estat (Deut. 19:3). Segons la tradició jueva, als camins hi havia senyals que ajudaven els fugitius a arribar a les ciutats de refugi. D'aquesta manera, l'homicida involuntari no es veia obligat a marxar a l'estranger i evitava el perill de caure en l'adoració falsa.

(Deuteronomi 19:10) I no permetràs que sigui vessada sang innocent enmig de la teva terra, que Jahveh el teu Déu et dóna com a heretat, i hi hagi sang damunt teu.

***w17.11* p. 15 § 9**
Imita la justícia i la misericòrdia de Jehovà

9 Un dels propòsits principals de les ciutats de refugi era protegir els israelites de culpa de sang (Deut. 19:10). Jehovà estima

la vida i odia «les mans que vessen sang innocent» (Prov. 6:16, 17). Com és sant i just, no podia ignorar cap homicidi, encara que fos accidental. Tot i que a un homicida involuntari se li mostrava compassió, havia de presentar el seu cas davant dels ancians i, si determinaven que havia estat un accident, s'havia de quedar a la ciutat de refugi fins a la mort del gran sacerdot. Això podia implicar que passés la resta de la seva vida allà. Aquestes greus conseqüències van ajudar a gravar a la ment dels israelites la santedat de la vida humana. Per honrar Déu, aquell qui els va donar la vida, havien de fer tot el que poguessin per evitar posar en perill la vida dels altres.

(Deuteronomi 19:11-13) Però si algú odia el seu proïsme, i li para una emboscada, i s'aixeca contra ell, i el fereix mortalment, i mor, i fuig a una d'aquestes ciutats, **12** llavors els ancians de la seva ciutat enviaran a traure'l d'allà, i el lliuraran a la mà del venjador de la sang, i morirà. **13** El teu ull no s'apiadarà d'ell, sinó que trauràs d'Israel el culpable de vessar sang innocent, i t'anirà bé.

***it*-2 p. 930**
Sang

L'home tenia dret a gaudir de la vida que Déu li havia donat, i qualsevol persona que el privés d'aquest dret hauria de donar comptes a Déu. Això es va posar de manifest quan Déu va dir a l'assassí Caín: «La veu de la sang del teu germà clama a mi des de la terra» (Gn 4:10). Fins i tot si una persona odiava el seu germà i per tant desitjava la seva mort, o si el calumniava o l'acusava falsament, i per això posava en perill la seva vida, era culpable pel que fa a la sang del seu germà (Lv 19:16; Dt 19:18-21; 1Jn 3:15).

Perles espirituals

(Deuteronomi 21:19) llavors el seu pare i la seva mare el prendran, i el portaran als ancians de la seva ciutat, i al portal del seu lloc,

***it*-2 p. 1157 § 8**
Tribunal judicial

El tribunal local se situava a la porta de la ciutat (Dt 16:18; 21:19; 22:15, 24; 25:7; Rt 4:1). L'expressió *porta* fa referència a l'espai obert dins la ciutat a prop de la porta. A les portes de les ciutats era on es llegia la Llei al poble congregat, i on s'anunciaven les ordenances (Ne 8:1-3). Com que al llarg del dia la majoria de persones entraven i sortien de la ciutat, a la porta d'aquesta era fàcil aconseguir testimonis per a assumptes civils com, per exemple, les vendes de propietats. A més, donat que els judicis que se celebraven a les portes eren públics, els jutges s'esforçaven per ser curosos i justos durant el procés i la presa de decisions. Pel que sembla, hi havia un lloc a prop de la porta on els jutges podien presidir còmodament (Jb 29:7). Samuel «anava i recorria Betel i Guilgal i Mispà, i jutjava Israel en tots aquests llocs», així com a Ramà «perquè allà hi tenia casa seva» (1Sa 7:16, 17).

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 19:1-14) Quan Jahveh, el teu Déu, hagi exterminat les nacions, la terra de les quals Jahveh, el teu Déu, et dóna, i tu n'hagis pres possessió, i habitis en les seves ciutats i en les seves cases, **2** et separaràs tres ciutats enmig de la teva terra que Jahveh, el teu Déu, et dóna per posseir-la. **3** Et prepararàs el camí, i partiràs en tres parts el territo-

ri de la teva terra, que Jahveh el teu Déu et dóna en heretatge, a fi que tot homicida hi pugui fugir. **4** Aquest és el cas de l'homicida que hi fugirà, i viurà: el qui mati el seu proïsme sense adonar-se'n, i sense tenir-li odi d'abans. **5** Així, si un home va amb el seu veí al bosc a tallar llenya, i quan la seva mà brandeix la destral per tallar un arbre, s'escapa el ferro del mànec, i toca el seu proïsme, i el mata, fugirà a una d'aquelles ciutats, i viurà; **6** no sigui que el venjador de la sang, bullint-li el cor, persegueixi l'homicida i, a causa del camí massa llarg, l'atrapi i el mati, quan aquest home no mereixia la mort, perquè abans mai no l'havia odiat. **7** Per tant, et mano això, dient: Et separaràs tres ciutats. **8** I si Jahveh, el teu Déu, eixampla el teu territori, tal com ho va jurar als teus pares, i et dóna tota la terra que va prometre de donar als teus pares, **9** si guardes tot aquest manament, per complir-lo, que avui jo et mano, per estimar Jahveh, el teu Déu, i caminar pels seus camins tots els dies, llavors afegiràs per a tu encara tres ciutats més a aquestes tres. **10** I no permetràs que sigui vessada sang innocent enmig de la teva terra, que Jahveh el teu Déu et dóna com a heretat, i hi hagi sang damunt teu. **11** Però si algú odia el seu proïsme, i li para una emboscada, i s'aixeca contra ell, i el fereix mortalment, i mor, i fuig a una d'aquestes ciutats, **12** llavors els ancians de la seva ciutat enviaran a traure'l d'allà, i el lliuraran a la mà del venjador de la sang, i morirà. **13** El teu ull no s'apiadarà d'ell, sinó que trauràs d'Israel el culpable de vessar sang innocent, i t'anirà bé. **14** No canviaràs de lloc les fites del teu veí, que els avantpassats van fixar en el teu heretatge que heretaràs a la terra que Jahveh, el teu Déu, t'ha donat perquè la posseeixis.

2-8 D'AGOST

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 22, 23

«La Llei demostrava que Jehovà té cura dels animals»

(Deuteronomi 22:4) En veure l'ase o el bou del teu germà caiguts al camí, no te'n desentendràs: sinó que l'ajudaràs a aixecar-los.

***it*-1 p. 428 § 2**
Càrrega

En temps antics, sovint s'utilitzaven els animals per transportar càrregues. Als israelites se'ls va dir que si veien que el burro d'algú que els odiava havia caigut sota la càrrega que portava, l'havien d'ajudar a alliberar-lo en comptes d'abandonar-lo (Ex 23:5). S'anomenava càrrega a la quantitat de material que un animal podia portar. Per exemple, 2 Reis 5:17 parla d'una «càrrega de terra per a un parell de mules».

(Deuteronomi 22:6, 7) Quan pel camí trobis un niu d'ocells dalt de qualsevol arbre, o damunt la terra, amb cries o amb ous, i la mare ajocada damunt les cries o els ous, no prendràs la mare amb els fills; **7** aviaràs la mare, i te n'enduràs els fills, a fi que et vagi bé i prolonguis els teus dies.

***it*-1 p. 673 § 1**
Deuteronomi

Al llibre de Deuteronomi també es fa evident que Jehovà és considerat amb els

animals. Els israelites tenien prohibit agafar un ocell que estigués sobre el seu niu, ja que l'instint de protegir les cries el feia vulnerable. Havien de deixar escapar la mare, però es podien quedar amb les cries. D'aquesta manera, la mare quedava lliure i podia tenir més cries (Dt 22:6, 7). No es permetia a l'agricultor posar sota el mateix jou un ase i un toro, per evitar que l'animal més dèbil fes un sobreesforç (22:10). No s'havia de posar un morrió al toro mentre trillava perquè no se sentís angoixat per la gana que li podia provocar tenir els cereals tan a prop i haver de gastar tantes energies trillant-los (25:4).

(Deuteronomi 22:10) No llauraràs amb un bou i amb un ase junts.

***w03* 15/10 p. 32 § 1, 2**
No et lliguis en jou desigual

COM pots veure en la imatge, el camell i el toro estan molt incòmodes llaurant junts. El jou que els uneix —ideat per a dos animals de la mateixa mida i força—, fa patir les dues bèsties. Preocupat pel benestar dels animals de tir, Déu va dir als israelites: «No llauraràs amb un bou i amb un ase junts» (Deuteronomi 22:10). El mateix principi es podria aplicar a un toro i a un camell.

Normalment un agricultor no faria patir els seus animals d'aquesta manera. Però si no tingués dos toros, potser posaria sota el mateix jou dos animals que tingués disponibles. Pel que sembla, això és el que va decidir fer l'agricultor del segle XIX que apareix a la il·lustració. Com que aquests animals tenien un pes i una envergadura molt diferents, l'animal més dèbil havia d'esforçar-se molt per mantenir el ritme, i el més fort havia de portar una càrrega més gran.

(Proverbis 12:10) El just té cura de la vida del seu bestiar: però les entranyes dels malvats són cruels.

Perles espirituals

(Deuteronomi 23:19, 20) No prestaràs amb interès al teu germà, ni interès pel diner, ni interès pel menjar, ni interès per res del que es deixa amb interès. **20** A l'estranger, li podràs prestar amb interès, però al teu germà no li prestaràs amb interès, a fi que Jahveh, el teu Déu, et beneeixi en tot el que emprengui la teva mà en la terra on entres per posseir-la.

***it*-1 p. 669**
Deute, deutor

Un deute fa referència a allò que es deu, l'obligació de pagar una cosa o tornar-la. A l'antic Israel, el motiu principal pel qual la gent incorria en deutes eren els revessos econòmics. Per a un israelita era una desgràcia convertir-se en deutor. Qui demanava prestat passava a ser servidor del prestador (Pr 22:7). Per tant, al poble de Déu se li demanava que fos generós i altruista al prestar el necessari als seus germans israelites que patien dificultats, sense cobrar-los interessos per obtenir-ne benefici (Ex 22:25; Dt 15:7, 8; Sl 37:26; 112:5). Però als estrangers sí que se'ls podia exigir interessos (Dt 23:20). Els comentaristes jueus entenen que aquesta ajuda només aplicava als préstecs que es demanaven per negocis, i no en els casos de necessitat. Normalment, els estrangers només estaven a Israel de manera temporal, sovint com a mercaders, i era raonable esperar que paguessin interessos, especialment perquè ells també prestaven amb interessos.

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 23:1-14) El qui tingui els testicles esclafats o el membre mutilat, no entrarà a l'assemblea de Jahveh. **2** El bastard no entrarà a l'assemblea de Jahveh, ni fins a la seva desena generació no entrarà a l'assemblea de Jahveh. **3** Cap ammonita ni moabita no entrarà a l'assemblea de Jahveh, ni fins a la seva desena generació, no entrarà mai a l'assemblea de Jahveh; **4** perquè no us van venir a rebre amb pa i aigua en el camí, quan vau sortir d'Egipte, i perquè van llogar contra tu Balaam, fill de Beor, de Petor a Aram-Naharaim, per maleir-te. **5** Però Jahveh, el teu Déu, no va voler escoltar Balaam. I Jahveh, el teu Déu, convertí per a tu la maledicció en benedicció, perquè Jahveh, el teu Déu, t'estima. **6** No cercaràs la seva pau ni la seva prosperitat en tots els teus dies, per sempre. **7** No abominaràs l'edomita, perquè ell és germà teu; no abominaràs l'egipci, perquè vas ser estranger a la seva terra; **8** els fills que els naixeran, entraran a l'assemblea de Jahveh a la tercera generació. **9** Quan l'exèrcit surti contra els teus enemics, et guardaràs de tota cosa dolenta. **10** Quan hi hagi en tu un home que no sigui pur a causa d'una emissió nocturna, sortirà fora del campament, no entrarà dins del campament; **11** i serà que cap al tard es rentarà amb aigua, i a la posta del sol podrà entrar al campament. **12** I tindràs un lloc fora del campament per fer-hi les teves necessitats, i sortiràs allí a fora. **13** Entre els teus estris tindràs un aixolet; i s'esdevindrà, quan t'hagis d'ajupir a fora, que amb ell faràs un clot, i et giraràs i cobriràs els teus excrements; **14** perquè Jahveh, el teu Déu, va pel mig del teu campament, per alliberar-te, i per lliurar els teus enemics davant teu; i el teu campament serà sant, a fi que ell no vegi en tu res vergonyós, i es retiri de tu.

TALLER DE PREDICACIÓ

«Augmenta la teva alegria en la predicació: Arriba al cor»

(Proverbis 3:1) Fill meu, no oblidis el meu ensenyament, i fes que el teu cor guardi els meus manaments:

9-15 D'AGOST

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 24-26

«La Llei demostrava que Jehovà té cura de les dones»

(Deuteronomi 24:5) Quan un home ha pres recentment una esposa, no ha d'anar a l'exèrcit, i no se li encarregarà res, durant un any estarà lliure a casa seva, i alegrarà la seva muller, que ha pres.

***it*-2 p. 432 § 1**
Dona

Fins i tot les lleis militars afavorien tant la dona com el marit, ja que l'home acabat de casar quedava exempt d'anar a l'exèrcit durant el primer any. Això donava a la parella l'oportunitat d'exercir el dret de tenir un fill, cosa que seria un gran consol per a la mare quan el seu marit estigués fora, i encara més si aquest morís en la batalla (Dt 20:7; 24:5).

(Deuteronomi 24:19-21) Quan segaràs la teva collita en el teu camp, i oblidis una garba en el camp, no tornaràs

a recollir-la: serà per a l'estranger, per a l'orfe i per a la viuda; a fi que Jahveh, el teu Déu, et beneeixi en tota l'obra de les teves mans. 20 Quan batràs les teves oliveres, no repassaràs les branques darrere teu: serà per a l'estranger, per a l'orfe i per a la viuda. 21 Quan veremaràs la teva vinya, no esgotimaràs darrere teu: serà per a l'estranger, per a l'orfe i per a la viuda.

***it*-2 p. 792**
Espigolament

És evident que aquesta disposició tan amorosa per als pobres del país, encara que fomentava la generositat, l'altruisme i la confiança en la benedicció de Jehovà, de cap manera promovia laganduleria. Això aclareix la següent frase de David: «Mai no he vist el just abandonat, ni el seu llinatge demanant pa» (Sl 37:25). Si es valien d'aquesta disposició que la Llei els oferia, ni tan sols els pobres patirien gana si treballaven de valent, i ni ells ni els seus fills haurien de pidolar pa.

(Deuteronomi 25:5, 6) Quan uns germans habitin plegats, i un d'ells mor sense haver tingut cap fill, la muller del mort no es casarà a fora amb un estrany; sinó que el germà del seu marit entrarà a ella i la prendrà per muller, i complirà amb ella el deure de cunyat. 6 I s'esdevindrà que el primogènit que ella infantarà aixecarà el nom del seu germà difunt, i així el seu nom no serà esborrat d'Israel.

***w11* 1/3 p. 23**
Ho sabies?

A l'antic Israel, quan un home moria sense haver tingut fills, s'esperava que el seu germà es casés amb la viuda per tenir descendència i continuar el llinatge del difunt (Gènesi 38:8). Aquesta disposició, que més tard es va incorporar a la Llei mosaica, era coneguda com el matrimoni de cunyat, o levirat (Deuteronomi 25:5, 6). Les accions de Boaz, descrites al llibre de Rut, mostren que aquest deure s'estenia a altres homes que eren parents del difunt si cap dels seus germans era viu (Rut 1:3, 4; 2:19, 20; 4: 1-6).

La referència dels saduceus al matrimoni de cunyat registrada a Marc 12:20-22 demostra que encara es practicava als dies de Jesús. Josep Flavi, historiador jueu del segle primer, va dir que aquesta pràctica no només conservava el nom familiar, sinó que també mantenia el patrimoni dins la família i assegurava el benestar de les viudes. En aquella època, les viudes no tenien dret a heretar les propietats del seu marit. Ara bé, un fill nascut del matrimoni de cunyat mantindria l'herència del difunt.

Perles espirituals

(Deuteronomi 24:1) Quan un home pren una dona i s'hi casa, i succeeix que ella no troba acceptació als seus ulls, perquè ha vist en ella alguna cosa vergonyosa, llavors li escriurà una carta de divorci, que li donarà a la mà, i la farà marxar de casa seva.

***it*-1 p. 712**
Divorci

Certificat de divorci. Els abusos que posteriorment es van cometre, no ens haurien de fer concloure que la concessió original de la Llei mosaica facilitava que un israelita es divorciés de la seva esposa. Per poder divorciar-se, el marit havia de seguir una sèrie de passos estipulats.

Havia d'escriure un document, «una carta [o certificat] de divorci». Després, havia de donar aquest document a la seva esposa i fer-la marxar de casa seva (Dt 24:1). Encara que les Escriptures no donen més detalls sobre aquest procediment, sembla que aquest tràmit legal implicava consultar amb homes que tinguessin la deguda autorització, els quals intentaven per tots els mitjans que primer la parella es reconciliés. El temps necessari per preparar el certificat i per executar legalment el divorci donava al marit l'oportunitat de replantejar-se la seva decisió de divorciar-se. Es requeria una base per al divorci i, per això, quan la llei s'aplicava correctament, dissuadia l'home d'actuar impulsivament per obtenir el divorci. Aleshores, també es protegien els drets i interessos de la dona. Les Escriptures no donen detalls sobre el contingut del certificat de divorci.

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 26:4-19) I el sacerdot prendrà el cistell de la teva mà, i el posarà davant l'altar de Jahveh, el teu Déu. **5** I testificaràs i diràs davant de Jahveh, el teu Déu: El meu pare era un arameu a punt de morir, i va baixar a Egipte i va sojornar allí amb poca gent, i allà esdevingué una nació gran, forta i nombrosa; **6** i els egipcis ens van maltractar, i ens van afligir, i van posar sobre nosaltres una dura servitud. **7** I vam clamar a Jahveh, el Déu dels nostres pares, i Jahveh va escoltar la nostra veu, i veié la nostra aflicció, i el nostre treball, i la nostra opressió, **8** i Jahveh ens tragué fora d'Egipte amb mà forta i amb braç estès, i amb gran terror, i amb senyals i meravelles; **9** i ens va portar en aquest lloc, i ens va donar aquesta terra, una terra que regalima llet i mel. **10** I ara, heus aquí, jo porto el primer del fruit de la terra que m'has donat, oh Jahveh! I ho posaràs davant Jahveh, el teu Déu, i et prosternaràs davant Jahveh, el teu Déu. **11** I t'alegraràs de tot el bé que Jahveh, el teu Déu, t'ha donat, a tu i a casa teva, tu i el levita i l'estranger que és enmig teu. **12** Quan hauràs acabat de separar tots els delmes dels teus fruits l'any tercer, l'any del delme, en donaràs al levita, a l'estranger, a l'orfe i a la viuda; i menjaran dintre dels teus portals, i se saciaran. **13** I diràs davant de Jahveh, el teu Déu: He tret de casa el que era consagrat, i també n'he donat al levita i a l'estranger, a l'orfe i a la viuda, segons tot el manament que m'has manat; no he transgredit els teus manaments, i no els he oblidat; **14** no n'he menjat durant el meu dol, ni n'he tret en estat d'impuresa, ni n'he ofert a cap mort; he obeït la veu de Jahveh, el meu Déu, he fet tot el que m'has manat. **15** Mira des de la teva santa habitació, des del cel, i beneeix el teu poble Israel i la terra que ens vas donar, segons vas jurar als nostres pares, terra que regalima llet i mel. **16** Avui Jahveh, el teu Déu, et mana de complir aquests estatuts i judicis; i els guardaràs, i els compliràs amb tot el teu cor i amb tota la teva ànima. **17** Avui has declarat a Jahveh que serà el teu Déu, i que caminaràs pels seus camins, i guardaràs els seus estatuts i els seus manaments i els seus judicis, i que obeiràs la seva veu. **18** I Jahveh t'ha fet declarar avui que tu li seràs un poble especial, com ell t'ha promès, i que guardaràs tots els seus

manaments. [19] I t'establirà per sobre totes les nacions que ha fet, per lloança, i per anomenada, i per glòria, i per ser un poble sant per a Jahveh, el teu Déu, com ell ha dit.

VIDA CRISTIANA

«Tracta les dones grans com a mares, i les joves com a germanes»

(Job 31:1) He fet un pacte amb els meus ulls, ¿com em fixaré, doncs, en una verge?

(Rut 2:8, 9) I Booz digué a Rut: Escolta, filla meva, no vagis a recollir espigues en cap altre camp, i tampoc no marxis d'aquest lloc, i aquí t'uniràs amb les meves serventes. [9] Tingues els teus ulls sobre el camp on cullin, i vés rere d'elles. He manat als servents que no et toquin. I si tens set, vés als càntirs i beu del que els servents hagin pouat.

16-22 D'AGOST

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 27, 28

«Totes aquestes benediccions [...] t'arribaran»

(Deuteronomi 28:1) I s'esdevindrà que, si escoltes amb diligència la veu de Jahveh, el teu Déu, per guardar, per complir tots els seus manaments que jo et mano avui, també Jahveh t'enaltirà per damunt de totes les nacions de la terra.

(Deuteronomi 28:3-6) Tu seràs beneït a la ciutat, i tu seràs beneït al camp. [4] Serà beneït el fruit del teu ventre, i el fruit de la teva terra, i el fruit del teu bestiar, les cries de les teves vaques, i els joves del teu ramat. [5] Serà beneït el teu cistell i la teva pastera. [6] Seràs beneït en el teu entrar i seràs beneït en el teu sortir.

***w10* 15/12 p. 19 § 18**
Aconsegueix benediccions gràcies al Rei guiat per l'esperit de Déu

[18] Sens dubte, escoltar Jehovà inclou prendre'ns seriosament el que diu la seva Paraula i l'aliment espiritual que ell ens dona (Mt. 24:45). També significa obeir Déu i el seu Fill. Jesús va dir: «No tots els qui em diuen: "Senyor, Senyor", entraran al Regne del cel; només hi entraran *els que fan la voluntat del meu Pare* que està al cel» (Mt. 7:21). Escoltar Déu també significa sotmetre'ns de bona gana a la disposició que ell ha establert, és a dir, la congregació cristiana que compta amb ancians nomenats que són «homes com a regals» (Ef. 4:8, nota).

(Deuteronomi 28:2) I vindran sobre tu totes aquestes benediccions, i t'arribaran quan obeeixis la veu de Jahveh, el teu Déu.

***w01* 15/9 p. 10 § 2**
T'arribaran les benediccions de Jehovà?

[2] El verb hebreu que a Deuteronomi 28:2 s'ha traduït com «obeeixis» indica una acció contínua. El poble de Jehovà no només l'ha d'obeir de tant en tant, sinó que l'ha d'obeir en tot moment de la seva vida. Només així li arribaran les benediccions divines. El verb hebreu traduït com «arribaran» s'ha identificat com a terme que es feia servir en la caça, i sovint significava 'atrapar' o 'enxampar'.

(Deuteronomi 28:45-47) I totes aquestes maledicciones vindran damunt teu, i et perseguiran, i t'atraparan fins que siguis

destruït: perquè no has escoltat la veu de Jahveh, el teu Déu, per guardar els seus manaments i els seus estatuts, que ell t'ha manat. **46** I seran un senyal i un emblema esbalaïdor en tu i en la teva descendència per sempre. **47** Atès que no has servit Jahveh el teu Déu amb goig i amb sinceritat de cor en l'abundància de tot,

***w10* 15/9 p. 7 § 4**
Busquem amb insistència la benedicció de Jehovà

4 Amb quina actitud havien d'obeir els israelites? La Llei de Déu deia que Jehovà es disgustaria si el seu poble no el servia «amb goig i amb sinceritat de cor» (*llegeix Deuteronomi 28:45-47*). Jehovà mereix més que l'obediència mecànica a normes concretes, tal com poden fer fins i tot els animals i els dimonis (Mc. 1:27; Jm. 3:3). L'obediència sincera a Déu és una mostra d'amor, i està caracteritzada per l'alegria que produeix la fe en què els seus manaments no són una càrrega i en què ell «recompensa els que el busquen amb insistència» (Heb. 11:6; 1 Jn. 5:3).

Perles espirituals

(Deuteronomi 27:17) Maleït el qui canviï les fites del seu veí. I tot el poble dirà: Amén!

***it*-1 p. 1160**
Fita

La llei de Jehovà prohibia moure les fites, o senyals que delimitaven el terreny (Dt 19:14; consulta també Pr 22:28). De fet, aquell que movia els senyals que delimitaven el terreny del seu veí era maleït (Dt 27:17). Com que els terratinents generalment depenien del que produïssin les seves terres, moure una fita significaria privar algú altre d'una part del seu mitjà de vida. Fer això equivalia a robar, i així és com es considerava a l'antiguitat (Jb 24:2). Però hi havia persones sense escrúpols que eren culpables d'aquest tipus d'abús. A l'època d'Osees es va comparar els prínceps de Judà amb les persones que movien una fita (Os 5:10).

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 28:1-14) I s'esdevindrà que, si escoltes amb diligència la veu de Jahveh, el teu Déu, per guardar, per complir tots els seus manaments que jo et mano avui, també Jahveh t'enaltirà per damunt de totes les nacions de la terra. **2** I vindran sobre tu totes aquestes benediccions, i t'arribaran quan obeeixis la veu de Jahveh, el teu Déu. **3** Tu seràs beneït a la ciutat, i tu seràs beneït al camp. **4** Serà beneït el fruit del teu ventre, i el fruit de la teva terra, i el fruit del teu bestiar, les cries de les teves vaques, i els joves del teu ramat. **5** Serà beneït el teu cistell i la teva pastera. **6** Seràs beneït en el teu entrar i seràs beneït en el teu sortir. **7** Jahveh farà que els teus enemics que s'aixequin contra tu siguin vençuts davant teu: per un camí sortiran contra tu i per set camins fugiran davant teu. **8** Jahveh enviarà la benedicció amb tu, en els teus graners i en tota empresa de les teves mans, i et beneirà a la terra que Jahveh, el teu Déu, et dóna. **9** Jahveh et confirmarà com a poble sant per a ell, segons t'ha jurat, quan guardis els manaments de Jahveh el teu Déu, i caminis en els seus camins. **10** I tots els pobles de la terra veuran que el Nom de Jahveh és invocat damunt teu, i et tindran por. **11** I Jahveh t'omplirà de béns, en el fruit

del teu ventre, i en el fruit del teu bestiar, i en el fruit de la teva terra, en el país que Jahveh va jurar als teus pares que et donaria. 12 Jahveh t'obrirà el seu bon tresor, el cel per donar pluja a la teva terra en la seva saó, i per beneir tota la feina de la teva mà; i prestaràs a moltes nacions, i tu no manllevaràs. 13 I Jahveh et posarà per cap, i no per cua; i només seràs a dalt, i no seràs a baix: quan obeeixis els manaments de Jahveh el teu Déu, que jo et mano avui, perquè els guardis i els compleixis. 14 I no t'apartaràs de cap de les paraules que jo et mano avui, ni a la dreta ni a l'esquerra, per anar darrere d'altres déus per servir-los.

23-29 D'AGOST

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 29, 30

«Servir Jehovà no és massa difícil»

(Deuteronomi 30:11-14) Perquè aquest manament que jo et mano avui no és massa difícil per a tu, ni és lluny del teu abast: 12 no és pas al cel, perquè diguis: ¿Qui pujarà per nosaltres al cel, i ens l'agafarà, i ens el farà entendre, a fi que el complim? 13 Ni és a l'altra banda del mar, perquè diguis: ¿Qui passarà per nosaltres a l'altra banda del mar, i ens l'agafarà, i ens el farà entendre, a fi que el complim? 14 Perquè a prop teu és la paraula, en la teva boca i en el teu cor, a fi que la compleixis.

***w09* 1/11 p. 31 § 2**
Jehovà ens deixa escollir

¿És difícil saber què ens demana Jehovà i després fer-ho? Moisès va dir: «Aquest manament que jo et mano avui no és massa difícil per a tu, ni és lluny del teu abast» (versicle 11). Jehovà no ens demana res impossible. Els seus manaments són raonables i assolibles. A més, els podem arribar a conèixer. No cal que pugem «al cel» ni que anem fins «a l'altra banda del mar» per aprendre què espera Jehovà de nosaltres (versicles 12, 13). La Bíblia ens diu clarament com hauríem de viure (Miquees 6:8).

(Deuteronomi 30:15) Mira, jo avui he posat davant teu la vida i el bé, i la mort i el mal,

***w09* 1/11 p. 31 § 1**
Jehovà ens deixa escollir

UNA germana que creia que les males experiències que va patir durant la infància l'havien abocat al fracàs va dir: «Sovint m'he sentit aclaparada per la por infundada d'acabar sent infidel a Jehovà». Ara bé, estem condemnats a ser víctimes de les circumstàncies? No. Jehovà ens ha regalat la llibertat d'elecció. Per tant, podem escollir com viurem. Jehovà vol que prenguem les decisions correctes, i la seva paraula, la Bíblia, ens diu com podem fer-ho. Analitzem les paraules de Moisès que es troben a Deuteronomi capítol 30.

(Deuteronomi 30:19) Invoco avui els cels i la terra com a testimonis contra vosaltres, que he posat davant vostre la vida i la mort, la benedicció i la maledicció: escull, doncs, la vida, perquè visquis tu i el teu llinatge;

***w09* 1/11 p. 31 § 4**
Jehovà ens deixa escollir

Li importa a Jehovà la trajectòria que escollim? És clar que sí! A través de Moisès, Déu va dir: «Escull [...] la vida» (versicle 19). Ara bé, com podem escollir la vida?

Ell mateix va explicar que estimant Jehovà, obeint-lo i aferrant-nos a ell (versicle 20). Si estimem Jehovà, voldrem ser-li obedients i mantenir-nos lleials a ell passi el que passi. Si ens comportem així, escollirem la vida, és a dir, la millor manera de viure ara i la perspectiva de viure per sempre al nou món que Déu ens promet (2 Pere 3:11-13; 1 Joan 5:3).

Perles espirituals

(Deuteronomi 29:4) però Jahveh no us ha donat un cor per entendre, ni ulls per veure-hi, ni orelles per escoltar fins al dia d'avui.

***it*-2 p. 527**
Oïda

Mitjançant els seus servents, Jehovà va parlar dels israelites tossuts i desobedients com si tinguessin l'orella «incircumcisa» (Jr 6:10; Fe 7:51). Era com si hi tinguessin alguna cosa que els impedís escoltar. Jehovà no els havia obert les orelles. Ell és qui dona orelles de comprensió i obediència als que el busquen, però també permet que les orelles espirituals dels desobedients no hi sentin (Dt 29:4; Rm 11:8). L'apòstol Pau va predir una època en què alguns que afirmaven ser cristians es farien apòstates de la fe verdadera. Aquests no voldrien escoltar la veritat de la Paraula de Déu, sinó que desitjarien que els diguessin el que volien sentir i, per tant, escoltarien mestres falsos (1Tm 4:1; 2Tm 4:3, 4). A més, les orelles d'algú poden dringar (o ressonar) en sentir notícies sorprenents, especialment notícies de calamitat (1Sa 3:11; 2Re 21:12; Jr 19:3).

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 29:1-18) Aquestes són les paraules del pacte que Jahveh manà a Moisès de fer amb els fills d'Israel a la terra de Moab, a més del pacte que havia fet amb ells a l'Horeb. **2** I Moisès convocà tot Israel, i els digué: Vosaltres heu vist tot el que Jahveh ha fet davant dels vostres ulls a la terra d'Egipte, al Faraó i a tots els seus servents i a tota la seva terra; **3** les grans proves que han vist els teus ulls, els senyals i aquells grans miracles; **4** però Jahveh no us ha donat un cor per entendre, ni ulls per veure-hi, ni orelles per escoltar fins al dia d'avui. **5** I jo us he menat quaranta anys pel desert: els vostres mantells no s'han envellit damunt vostre, i la teva sandàlia no s'ha envellit en el teu peu. **6** No heu menjat pa, i no heu begut vi ni beguda forta: a fi que sapigueu que jo sóc Jahveh, el vostre Déu. **7** I vau arribar en aquest lloc, i Sehon, rei d'Heixbon, i Og, rei de Basan, sortiren a trobar-nos per a la batalla, i els vam vèncer; **8** i vam prendre la seva terra, i la vam donar en heretatge a Rubèn, i a Gad, i a la mitja tribu de Manassès. **9** Guardareu, doncs, les paraules d'aquest pacte, i les complireu, a fi que prospereu en tot allò que feu. **10** Tots vosaltres esteu drets avui davant Jahveh, el vostre Déu: els caps de les vostres tribus, els vostres ancians i els vostres administradors, tots els homes d'Israel, **11** els vostres infants, les vostres mullers, i el teu estranger que viu en el teu campament, des del que talla la teva llenya al que poua la teva aigua, **12** perquè entris en el pacte de Jahveh, el teu Déu, i en el seu jurament que Jahveh, el teu Déu, fa avui amb tu; **13** a fi de confirmar-te avui com a poble per a ell, i que ell mateix sigui el teu Déu, com t'ha dit, i com

jurà als teus pares, a Abraham, a Isaac i a Jacob. 14 I no és solament amb vosaltres que jo faig aquest pacte i aquest jurament, 15 sinó amb el qui està aquí present avui amb nosaltres davant Jahveh, el nostre Déu, i amb el qui no és avui aquí amb nosaltres. 16 Perquè vosaltres sabeu com vam habitar a la terra d'Egipte, i com hem passat pel mig de les nacions que heu travessat; 17 i heu vist les seves abominacions i els seus ídols de fusta i de pedra, de plata i d'or que hi ha entre elles. 18 Que no hi hagi entre vosaltres home o dona o família o tribu que aparti avui el seu cor de Jahveh, el nostre Déu, per anar a servir els déus d'aquelles nacions; que no hi hagi entre vosaltres cap arrel que produeixi verí i amargor,

VIDA CRISTIANA

«Ser valents no és massa difícil»

(Salm 28:7) Jahveh és la meva força i el meu escut, el meu cor confia en ell, i sóc ajudat: per això el meu cor exulta de goig, i li dono gràcies amb el meu càntic.

30 D'AGOST-5 DE SETEMBRE

TRESORS DE LA BÍBLIA | DEUTERONOMI 31, 32

«Aprèn de les figures retòriques d'una cançó inspirada»

(Deuteronomi 32:2, 3) Que caigui com la pluja la meva doctrina, que gotegi com la rosada la meva al·locució: com els plugims sobre l'herba tendra, i com els ruixats sobre les plantes. 3 Perquè invocaré el Nom de Jahveh: proclameu la grandesa del nostre Déu!

***w20.06* p. 10 § 8, 9**

«Uneix el meu cor per tenir temor del teu Nom»

8 Just abans que els israelites entressin a la Terra Promesa, Jehovà va manar a Moisès que escrivís una cançó i que l'ensenyés al poble (Deut. 31:19). Si ens fixem en **Deuteronomi 32:3 (llegeix-lo)**, queda clar que Jehovà no vol que el seu nom s'amagui ni que pensem que és tan sagrat que no es pot pronunciar. Al contrari! Déu desitja que totes les seves criatures intel·ligents coneguin el Seu nom. Quin privilegi van tenir els israelites d'escoltar com Moisès els ensenyava sobre Jehovà i el Seu magnífic nom! El que van aprendre no només els va enfortir en sentit espiritual sinó que, com deia la cançó, també els va refrescar, tal com fan «els plugims sobre l'herba tendra» (Deut. 32:2). Ara bé, com podem imitar Moisès i aconseguir que la nostra ensenyança tingui el mateix efecte en les persones?

9 Quan prediquem casa per casa o en espais públics, podem utilitzar la Bíblia per mostrar a la gent el nom personal de Déu. També els podem oferir publicacions o ensenyar-los el nostre lloc web o algun vídeo que doni honra a Jehovà. A la feina, a l'escola o mentre viatgem podem trobar oportunitats per parlar del nostre Pare i de la classe de persona que és. Quan expliquem als altres el propòsit que té el Creador per als humans i la terra, els ajudem a veure Jehovà d'una manera completament nova per a ells. No oblidis que al parlar amb els altres sobre Déu contribuïm a la santificació del Seu nom. També desemmascarem totes les mentides que s'han dit sobre ell i donem l'oportunitat a la gent de satisfer la seva necessitat espiritual amb les veritats refrescants de la Bíblia (Is. 65: 13, 14).

(Deuteronomi 32:4) Ell és la Roca, la seva obra és perfecta, perquè tots els seus camins són justícia: és el Déu fidel i sense iniquitat, ell és just i recte.

***w09* 1/5 p. 14 § 4**
Entens les figures retòriques de la Bíblia?

La Bíblia també compara Jehovà amb coses inanimades. El descriu com «la Roca d'Israel», com un «penyal» i com una «fortalesa» (2 Samuel 23:3; Salm 18:2; Deuteronomi 32:4). Què tenen en comú aquests exemples? Tal com una gran roca està sòlidament assentada i és inamovible, Jehovà Déu pot ser una sòlida font de seguretat per a tu.

(Deuteronomi 32:11, 12) Com l'àguila desvetlla la seva niuada, es mou damunt dels seus pollets, desplega les seves ales, els agafa, els porta sobre el seu plomatge, **12** així Jahveh tot sol el menà, no hi havia amb ell cap déu estrany.

***w01* 1/10 p. 9 § 7**
Imitem Jehovà quan entrenem els nostres fills

7 Vegem l'amor que Jehovà va mostrar quan va tractar amb els israelites. Moisès va fer servir una bonica comparació per descriure l'amor que Jehovà sentia per la jove nació d'Israel: «Com l'àguila desvetlla la seva niuada, es mou damunt dels seus pollets, desplega les seves ales, els agafa, els porta sobre el seu plomatge, així Jahveh tot sol el menà [a Jacob]» (Deuteronomi 32:9, 11, 12). Per ensenyar les seves cries a volar, una àguila les «desvetlla» batent les ales per animar-les a emprendre el vol. Quan una cria finalment es llança fora del niu, que normalment està situat en un penyal molt alt, la mare vola damunt seu. Si sembla que la cria ha de caure a terra, la mare es llança en picat per posar-se sota la cria i portar-la «sobre el seu plomatge». De manera similar, Jehovà va cuidar amorosament la nació d'Israel acabada de néixer. Els va donar la Llei mosaica (Salm 78:5-7). Déu estava molt pendent del seu poble, preparat per rescatar-lo quan tingués problemes.

Perles espirituals

(Deuteronomi 31:12) Reuneix el poble, homes i dones i infants, i els teus estrangers que resideixin dins dels teus portals, a fi que escoltin i aprenguin, i tinguin temor de Jahveh, el vostre Déu, i parin compte de fer totes les paraules d'aquesta llei.

***w04* 15/9 p. 27 § 11**
Punts destacats del llibre de Deuteronomi

31:12. Els joves haurien de seure amb els adults a les reunions de congregació, i esforçar-se per escoltar i aprendre.

Lectura de la Bíblia

(Deuteronomi 32:36-52) Perquè Jahveh jutjarà el seu poble, i tindrà compassió dels seus servents: perquè ell veu que llur poder s'ha esvaït, i és el final del presoner i del lliure. **37** I dirà: ¿On són llurs déus, la roca en la qual confiaven, **38** aquells que menjaven el greix de llurs sacrificis, i bevien el vi de llurs libacions? Que s'alcin i us ajudin, que siguin el vostre refugi. **39** Mireu ara que jo, jo sóc ell, i no hi ha cap altre déu amb mi. Jo mato i faig reviure, i jo fereixo i guareixo, i no hi ha ningú que pugui alliberar de la meva mà. **40** Perquè jo alço la mà als cels, i dic: Jo visc eternament! **41** Si esmolo la meva espasa fulgurant, i prenc el judici en la meva mà, tornaré la venjança als meus adversaris, i pagaré allò que es mereixen als qui

m'odien. **42** Embriagaré de sang les meves sagetes –i la meva espasa devorarà carn–, de la sang dels morts i dels captius, del cap dels dirigents de l'enemic. **43** Alegreu-vos, gentils, amb el seu poble, perquè venjarà la sang dels seus servents, i retribuirà la venjança als seus adversaris, i farà expiació per la seva terra, el seu poble. **44** I Moisès vingué i pronuncià totes les paraules d'aquest càntic a orelles del poble, ell i Josuè, fill de Nun. **45** I Moisès acabà de pronunciar totes aquestes paraules a tot Israel, **46** i els digué: Poseu la vostra ment en totes les paraules que jo us testifico avui, les quals manareu als vostres fills de guardar per complir totes les paraules d'aquesta llei. **47** Perquè no és pas una paraula indiferent per a vosaltres, sinó que és la vostra vida: i en aquesta paraula prolongareu els vostres dies sobre la terra que, passat el Jordà, aneu a conquerir. **48** I Jahveh parlà a Moisès aquell mateix dia, dient: **49** Puja en aquesta muntanya d'Abarim, a la muntanya del Nebó, que és a la terra de Moab, enfront de Jericó, i mira la terra de Canaan, que jo dono en heretatge als fills d'Israel; **50** i mor sobre la muntanya on puges, i sigues reunit al teu poble, com va morir Aaron, el teu germà, al mont Or, i fou reunit al seu poble, **51** perquè vau prevaricar contra mi enmig dels fills d'Israel a les aigües de Meribà, a Cadeix, al desert de Sin, perquè no em vau santificar enmig dels fills d'Israel: **52** per això davant per davant veuràs la terra, però allà no hi entraràs, a la terra que jo dono als fills d'Israel.

Llevat que s'indiqui el contrari, les cites de les Escriptures Hebrees corresponen a *La Santa Bíblia*, Trinitarian Bible Society, i les cites de les Escriptures Gregues corresponen a la *Traducció del Nou Món de les Escriptures Gregues Cristianes*. Quan se citen altres versions, s'indica així: *BCI - Bíblia catalana. Traducció interconfessional*; *BEC - Bíblia Evangèlica Catalana*; *MM - La Bíblia*, Monjos de Montserrat; *NWT - New World Translation of the Holy Scriptures*. En algunes cites bíbliques s'ha utilitzat la cursiva per emfatitzar-ne alguna expressió.
© 2021 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania